Nevropsykologiske tester ved slag

BREV TIL REDAKTØREN

ANNE-KRISTINE SCHANKE

HILDE BERGERSEN

Sunnaas sykehus

I Tidsskriftet nr. 19/2009 bruker Jorunn Helbostad og medarbeidere en ny norsk studie til å belegge påstanden om at SINS (screeninginstrument for nevropsykologiske symptomer ved slag) egner seg godt til å fange opp vanlige kognitive svikttegn etter hjerneslag (1). I denne studien ble Sunnaas sykehus sin standard nevropsykologiske undersøkelse av slagrammede brukt som kontrast til tre lite omfattende og presumptivt tidsbesparende tester (ved siden av SINS dreide det seg om screeninginstrumentet Cognistat og «Klokketesten») (2). Selv om det ikke var tilsiktet, kan Helbostad og medarbeideres innlegg oppfattes som et argument mot å gjennomføre grundig nevropsykologisk undersøkelse av slagrammede generelt. Vi var medforfattere på denne studien, og ønsker å presisere at studien de viser til, konkluderte med at man bare med stor forsiktighet kunne trekke slutninger fra disse testene om hvilke kognitive områder som særlig var affisert (2).

I mange tilfeller er en enkel kognitiv screening med tester som SINS mest hensiktsmessig, og ytterligere testing er en unødig belastning for pasienten og lite formålstjenlig med tanke på ressursbruk. Ofte er det hensiktsmessig å starte med en enkel screening og så gå videre med mer sensitive metoder dersom det mistenkes svikt som screeningen ikke kan fange opp. Altfor mange må leve med usynlig kognitiv svikt, men har fått beskjed etter overfladisk testing om at det ikke er noen skade. Testing helbreder ikke kognitiv svikt, men kan gjøre det lettere for personen å tilpasse seg skaden og få forståelse fra andre. Verken å innføre raske skåringsverktøy som eneste alternativ eller å innføre omfattende nevropsykologiske metoder for alle, kan derfor anbefales. Fremdeles står dette fast: grundige utredninger må gjøres der det er indikasjon for det.

LITTERATUR

1. Helbostad JL, Saltvedt I, Strobel C et al. Skåringsverktøy i geriatri og rehabilitering. Tidsskr Nor Legeforen 2009; 129: 2020.
2. Nøkleby K, Boland E, Bergersen H et al. Screening for cognitive deficits after stroke; a comparison of three screening tools. Clin Rehabil 2008; 12: 1095–104.